

X.

PROGRAMA

scólei civile de fete, cu internat și drept de publicitate,

a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și
cultura poporului român“ din Sibiiu,

pe anul scolar 1895/6

publicată de

Dr. VASILE BOLOGA,

director.

Cuprinsul: 1. Importanța sciințelor naturale în raport cu educațiunea femeii, de Eugenia Iovescu.
2. Seiri scolare, de directorul.

SIBIIU,

Tipariul tipografiei arhidieceesane

1896.

Importanța științelor naturale în raport cu educațiunea femeii.

Încetul cu încetul forța brută pierе și știința devine domnitórea lumii. Femeile încă trebuie să țină cont de acésta străformare. Secolul present al luminei cere și dela ele să se ridice pe o tréptă mai înaltă, și să se emancipe de robia nesciinței, de care în mare parte sunt apăsate; cere să nu se mai considere sclave de casă spre a face tóte la poruncă, ci să fie lumina casei, spre a purta jugul casnic (familiar) cu demnitate, conducând pre ai săi la lumina ceriului, ear nu la întunecimea infernului.

A trecut timpul, în care femeea era privită ca o simplă grijitóre de casă. Presentul pretinde dela dênsa mai mult, pretinde cultură științifică pentru a înțelege cauza și modul lucrurilor și operațiunilor, cari să desfășură și să produc în împrejurul ei casnic, spre a nu lua refugiu la diplomații — lingușiri, cochetării și alte apucături josnice — pentru guvernarea sanctuarului familiar.

Aceste calități de stăpâna casei și-le póte însuși femeea în adevérat înțeles nu prin aparițiuni josnice, prin supunere órbă, prin spoială de cultură falsă fără simbure, prin arte (musică, joc etc.), ci numai prin studii științifice, între care primul loc îl ocupă *științele reale*.

Lipsa cunoșcerei științelor reale e cauza că femeea se află în multe privințe pe tréptă aceea, pe care era cu secolii înainte. O vedem acésta dacă comparăm educațiunea bărbaților cu a femeii. Istoria pedagogiei ne arată, că la început pentru ambele sexe

era una. Luptele pentru asigurarea existenței individuale și familiare în măsură cu progresul făcut pe terenul civilizațiunii a împins încă de timpuriu pe bărbat la convingerea, că nu prin vênarea după lucruri, ce numai la aparență cucerește, ci prin câștigarea lucrurilor și cunoștințelor practice ajunge omul la bunăstare, la îndestulare și fericire. — Așa educațiunea la bărbați a început a fi condusă mai mult în direcția folosului practic decât al plăcutului.

Nu a fost și nu e așa la femei, cum dice și Spencer. Femeea a fost în stare totdeauna ca și ađi a sacrifica totul numai și numai ca să-și ajungă scopul de a fi admirată pentru însușirile ei exterioare. Din cauza acesta desvöltă lux, prin ceea-ce sau că împinge întréga familie în miserie, sau contribuie în mod direct la ruina fizică și morală a membrilor acesteia. O mamă luxosă în vanitatea ei în loc de a vorbi fetei despre bunătatea, nobleța inimii și alte virtuți, îi dă instrucțiã din aceea, că numai talia subțirică e fermecătoare, numai pelea albă, palidă sau trandafiră e frumoasă, numai părul roșu e modern ș. a.

Și multe sunt relele, care copiii le îndură din cauză că mama e damă cultă și cunoșce toate complimentele și apucăturile de prin salóne. Astfel petrecând apoi n'a avut timp să grijescã de nutreământul și celealalte cerințe, cari nu sunt de mică importanță la creșterea și desvöltarea fizică a copilului. Și așa o mulțime de casuri ne dovedesc, că în adevăr științele reale sunt, cari ridică femeea la nivoul chemării sale. Din acestea învață femeea ca mamă cum să creșcă copiii, acestea sunt de lipsă unei soții, care umăr la umăr are să lucreze cu bărbatul ei pentru prosperarea familiei, acestea dau hărnicia femeii, ca să se avênte la bunăstare, ear bunăstarea este basa

societății și în modul acesta influința femeii se estinde chiar și asupra națiunii. Numai dacă dânsa scie prețui banii agonisiți de bărbat și dacă se va nisui ca prin conlucrarea ei capitalul să crească, numai atunci va înțelege prin ce muncă grea au câștigat strămoșii noștri ceea ce am eredit dela ei. Astfel începem a-i venera și ca să fim demni de ei nisuim asemenea lor cu energiă să ne apărăm cea ce ei prin sânge și viață au eluptat. Așa ne vom deprinde a venera strămoșii, a-i iubi cu obiceiurile lor bune și rele, mai presus de toate însă ne vom iubi limba, în care este zugrăvită viața, adevăratele durerile, necazurile, suferințele, bucuria, veselia și fericirea aceloră, a căror descendenți cu mândria ne privim.

În modul acesta femeia își atrage stima și iubirea copiilor, a soțului și a întregii societăți. Până când femeia, care numai prin frumsețe s'a obicinuit a atrage atențiunea publicului, prin ospețe risipitoare a câștiga adoratori și admiratori casei, fiind acestea toate mijloace trecătoare, pe o astfel de femei în curînd o vedem singură, părăsită, disprețuită de toți, până și de ai sei.

Rolul femeii dară, atât în societate, cât și în familie este foarte important și ea să și-l îndeplinească cu demnitate trebuie pregătită de timpuriu. Pregătirea o primesce parte acasă dela mamă, urmînd exemplul acesteia, parte în școală, unde învățînd a judeca, scie distinge binele de rău și pe lângă acesta să provide și cu cunoștințele necesare, care le folosese în activitatea ei de mai târziu. Înțelegem aici nu școlile elementare, cari s'au dovedit insuficiente ca să ridice pe femei la treapta chemării sale, ci școlile civile, superioare, cari sunt facultățile de fete menite a deveni odată mamele familiei, societății și întregii națiuni. Din programa școlilor civile vedem, că toate împre-

jurările susnumite sunt luate în considerare și învățatoriul consciu caută să satisfacă atât în instrucțiune cât și în educațiune cerințelor necesare. Nu e așa cu părinții: aceștia, cea mai mare parte, cu scopul acela își trimit fetele la școală, ca să învețe limbi și arte, mai mult muzica. Nu se întreabă, *avé-va odată* fetițelor lipsă de *parlatul* francez, cu care și consumă timpul în școală, ear pășind în societate nefiind acolo usitată limba aceea, cum e și la noi, o uită, și așa tot profitul trudei și năcazului se reduce la *nullă*. Căci numai excepțiuni sunt casurile acelea, când limba o învață ca mai târziu cu ajutoriul aceleia să străbată în domeniul productelor literare ale cutărei națiuni. — Ear în ce privesce muzica, aceea nu se cultivă mai departe decât numai până când simte presiunea grijilor familiare. Ce mai rămâne pentru viață? — Nimic. — Să analizăm și partea reală a programului, în care se cuprind: istoria naturală, fizica, chimia, fiziologia, igiena și economia.

Ce învățăm din istoria naturală? Se cunoscem animalele, plantele și mineralele, cari ne încunjură, cari sunt spre folosul sau dauna noastră. Aceste cunoștințe sunt de mare însemnătate. Valoarea lor crește încă, dacă amintim, că, spre exemplu învățătura despre organismul animalelor sunt elemente introductive pentru a pute cunósce mai târziu construcția corpului omenesc. Respirațiunea, circulațiunea, digestiunea și secrețiunea alimentelor la animalele de ordin superior se identifică cu ale omului. Tóte cunoștințele acestea sunt indispensabil necesare unei mame, care trebuie să scie grijă întâi de sine și de sănătatea sa și apoi în mod rațional de dezvoltarea și creșterea fizică a copilului său.

Cunóscrea plantelor este de lipsă unei mame, unei soții, pentrucă dânsa e chemată a provedé pe

ai săi cu nutrimântul trebuincios și în modul acesta a veghia asupra sănătății tuturor membrilor familiei. Nu e de ajuns numai a sci numirea florilor împodobitoare a grădinilor, ci trebuie să cunoască în detail mai ales plantele, care sunt neîncungurate în economia casei. Să le cunoască toate însușirile caracteristice, prin cari se deosebesc de alte plante în multe privințe analóge; să scie totodată și compozițiunea chemică pentru ca să nu compună greșit carta bucatelor. Să scie cumpăni proporția elementelor. Să scia, că o programă normală de bucate, trebuie se conțină de 2—3 ori mai mult *albumin* decât *grăsime*. Să aibă cunoștințe positive, că albumin mult se găsește în muschi (carne), lapte și oue, precum și făina de grâu și în plantele postăioase preste tot, ș. a.

Vedem dară, că pe lângă cunoștințele zoologice, botanice, sunt de mare importanță cele chemice și mineralogice, pentru-că multe elemente ale nutrimântului le primesc corpul omului tocmai din regnul mineralelor.

Mama trebuie să aibe cunoștințe despre acestea, ca să evite diferitele morhuri, cari distrug corpul fraged al copilului, sau îl împedecă în aptitudinea sa.

Așa vedem mulți pitici, cari nu din cauze naturale au rămas așa, ci pentru-că mama nu s'a îngrijit de suficiența hrană a corpului, vedem pe alți mititei suferind de morbul așa numit podagră s'au rachitis, care provine de acolo, că osului nu 'i s'a oferit la timp calcitul suficient pentru-ca să se întărească. Mai vedem adeseori câte unul cu durere de ochi, de urechi, morhuri provenite din sângele stricat. Sângele sau că s'a sărăcit prin neîngrijirea nutrimântului, sau că a provenit dela mamă sau doică, care parte din nescire, parte din neprecauțiune sau vanitate, 'și a uitat, că prin neîngrijirea de sine nimicesce tinera mlădiță, care

o nutresce cu sângele său. Și așa multe și nenumărate sunt relele cauzate prin nescirea mamei, înzestrată altcum cu biografiile tuturor literaților, cu anii tuturor resbóelor, etc.

Un ram al științelor reale de mare însemnătate pentru femei e fizica. Și aici se tractează, precum e știut, legile naturei, cari ne înfățișează decurgerea fenomenelor, proveniența și productele acestora, pe cari nisuiam a le aplica întru folosul nostru. Așa de exemplu e consult se cunoscă femeia expansiunea vaporilor, cea-ce este de lipsă la ferberea bucatelor, capilaritatea — nu e bine se așede paturile copiilor lângă părete, — dilatațiunea — în vase reci apă ferbinte și vice-versă, după bucate calde beuturi reci, ș. a. — Apoi reflexiunea luminei — îmbrăcămintea carna în haine închise, vara în haine deschise — conducerea luminei, sunetului, și altele.

Din igienă încă tragem mare folos. Femeia de multe-ori jertfesece regulele igienice celor de modă. Acestora se supune orbiș până când cele dintâi nu le ia nici în considerare. Așa ni se întemplă adesea, că întrând în casa unei dame elegante *dubórea* de parfum mai că te dobórá la pământ; dânsa se înțelege, nu o simte căci organul mirosului ei e deja timpit. Din vanitate mai comite și alte greșeli, d. e. alege de dormitor odaia cea mai întunecósă, mică și umedă; de salon odaia cea mai spațiosă, vederósă. Tot vanitatea o aruncă și la alte fapte mai condamnabile cum e și următorul: O copilă de 13 ani s'a desvoltat repede. Plumâna nu a putut se urmeze desvoltării acesteia nenaturale și așa fetița a devenit morbósă, subțirică, palidă și înaltă. Slăbiciunea o făcea se și țină capul și corpul plecat. Mama în loc se consulte medicii, vedând că fetei cade greu drumul

până la scólă, a dat'o într'un internat, unde scia, că nu va avé sě facă mişcare multă. Acésta nu a fost de ajuns, ei 'i-a mai comandat şi un corset de fer, care îi stringea tot corpul. Corsetul nu'l depunea nici nóptea culcându-se totdeauna numai pe saltea fără căpătâi. Urmările acestei creşteri numai au trebuinţă de comentar. — Cunoscute sunt apoi şi mame de acelea, cari cu fel şi fel de unsori ung obrazul şi fetiţelor celor mici. Şi ce e rezultatul? Că în etatea cea mai frumosă, deja între 20—30 ani le veđi cu zbârcele pe faţă. Exemple nenumerate ne servesce Orientul, unde damele cea mai mare parte în etatea susnumită sunt deja veştejite. Şi acesta e lucru natural, pentru-că *sulimanul* astupă porii şi acestia nu-şi pot îndepliní funcţiunea lor. Dar nu ne alegem numai cu sbârcele, ci adese-ori şi cu morhuri fórte urite, provenite de acolo, că în loc sě ne luăm câte-odată o igienă în mână, mai bucuos cetim omorurile, nebuniile cutărui *erou* din romane.

Şi în fine sě mai resfoim şi prin fisiologie. Spencer ne arată fórte bine cât de importantă este cunoşcerea principiilor fisiologiei ca mijloc de a ajunge la viaţă completă. Dice, că şi între bărbaţi şi între femei numai ca excepţiă găsim o pildă de sănătate puternică păstrată şi la bătrîneţe; până când în ori-ce clipă întimpinăm bóle acute, bóle cronice, slăbiciune generală, bătrîneţe prea timpuriă. Tóte acestea sunt periculoşe şi unei femei, care trebuie sě dispună totdeauna de humor vesel, de construcţiune vêtósă, ca nu în „au“ şi „vai“ sě-şi crească copiii, sau cuprinsă de nervositate şi iritaţiune sě le dee aceea-ce prin cuvinte dulci, voce blândă poţi numai ajunge.

Economia de casă stă în strinsă legătură cu obiectele amintite. Cunoscinţele câştigate acolo sě prac-

tiséză în economia de casă, fără de care acesta nici nu ar pute fi.

Din cele dişe putem afla întrucât şi în cercul familiar numai sciinţele naturale ne pot da o cultură generală. Ba se vede lămurit, că nu se pôte bucura de o cultură superiôră acela, care nu este întrodus în vastul imperiü al sciinţelor naturale. Vom nisui dar a satisface acestei pretenţii întemeiate a timpului nostru. Şi încă din mai multe puncte de vedere. Cunoscinţele reale eschid posibilitatea de a fi superstiţios, prin acestea învaţă femeea nu numai a se desfăta în desfăşurarea fenomenelor, ci caută a 'şi-le explica, luând învăţaturile cuvenite, şi a sci de exemplu din ce causă cresce pânea, — în altă direcţiă de misiunea importantă a insectelor, de unde primesce blana, cu care îi place a se împodobi, de ce paserea din pălăria dênsei e tocmai sură, pentru ce se decoréză salele ş. a., ceea-ce trebuie să scie femeeca, ca să trecă de cultă, ear' prin cultură să se înalţe şi să nu fie expusă la neplăceri, făcându-se de multe-ori ridiculă cu fructele afectate ale *semidoctismului*.

Un exemplu hazliu nu-'l pot trece cu vederea, pentru ilustrarea acestui *vişiu* social respândit binişor şi la noi. Faptul s'a petrecut cu o pretinsă *literată*. Anume întrebată fiind de o fetiţă, ce e aceea *moleculă*, ea a răspuns, că *molecula e ceva ce plutesce prin aer*. Mai târziu, după ce a aflat fetiţa înţelesul adevărat al cuvântului, alerga cu prietina ei prin o grădină şi striga după ea: Nu fugi așa repede, să nu dai cu capul de vre-o moleculă şi să ți-l spargi!!

Învăţarea şi ocuparea cu sciinţele naturale contribue mult şi la desvoltarea intelectuală a individului. Îl învaţă a intui, a judeca, agerindu-se în forţa combinaţiunilor proprii. De altă parte se înfrână fantasia

sacă și mai presus de toate să desvătă de superficialitatea cea atât de dăunătoare.

Harmonia, simetria, proporția, compoziția colorilor și tot ceea-ce se observă în natură are puterea de a naște în inimile noastre simțul cel mai plăcut, simțul aesthetic. Căci natura este mama tuturor artelor, a picturii, sculpturii, muzicii și poeziei.

Natura are putere și asupra caracterului omului și mai presus de toate îi dezvoltă simțul religios, care numai atunci poate fi adevărat și profund, când cunoscând natura, creațiunile ei, fenomenele și toate ce se produc în jurul nostru și în nesfârșitul univers, admirăm și glorificăm acea putere tainică, a cărei creațiune și noi suntem.

Așadar, din studiile ce se ocupă cu natura, cu realitatea primesce omul știința, ce duce la perfecțiune. Prin urmare și femeia numai din acestea își poate câștiga cunoștințele recerute, pentru ca să-și îndeplinească cu demnitate misiunea sfântă de mamă, soție, membră a societății și națiunii.

Eugenia Iovescu.

Sciri scolare.

1. Personalul scólei și al internatului.

A. Personalul scólei.

1. Directorul:

Vasile Bologa, doctor în filosofie de la universitatea din Budapesta, cu examen de calificare pentru scóelele civile, învățător ordinar definitiv și director provisor, a propus limba română în clasa I—IV.; în cursul complementar: limba și literatura română, maghiară și pedagogia de casă.

2. Învățătorii:

Eugenia Trif, absolventă a preparandiei superioare de stat din Budapesta, cu examen de calificare pentru scóelele civile, învățătoare ordinară definitivă, a propus aritmetica în clasa I—IV., chimia și economia de casă în clasa III., igiena în clasa IV., istoria naturală în clasa I și II., fizica în clasa IV.

Ioan Popovici, absolvent de gimnasiu și teologie, cu examen de calificare pentru scóelele populare și pentru cele civile, învățător ordinar definitiv, a propus limba maghiară în clasa I și II., geografia în clasa I—IV., istoria universală în clasa II și III., și istoria Ungariei în clasa IV.; în cursul complementar: istoria universală cu geografia.

Eugenia Iovescu, absolventă a preparandiei superioare de stat din Budapesta, cu examen de calificare pentru scóelele civile, învățătoare ordinară provisorie, a propus limba maghiară în clasa III—IV., limba ger-

mană în clasa I—IV., desemnul în clasa I—III. și gimnastica în clasa I—IV.

Aglaida Băcilla, absolventă a preparandiei și scôlei superioare industriale de stat din Szabadka, învățătoare suplentă, a propus din 1 Septembrie 1895 până în 31 Ianuarie 1896, lucrul de mână în clasa I—IV., desemnul în clasa IV., caligrafia în clasa I—IV.; în cursul complementar: lucrul de mână.

(În 31 Ianuarie a. c. a fost dispensată dela postul seu în urma cererii sale, fiind necesită de împrejurări familiare a primi postul de învățătoare, ce i-s'a oferit atunci la scôla de fete militare din Oedenburg (Sopron).

Maria Cioban, cu examen de cualificațiune pentru scôlele civile, învățătoare suplentă a propus din 1 Februarie 1896, lucrul de mână în clasa I—IV, desemnul în clasa IV., caligrafia în clasa I—III, în cursul complementar: lucrul de mână cu desemnul corespunđător.

Vasilie Saftu, doctor în filosofă dela universitatea din Lipsca, profesor la seminariul „Andreian“, a propus limba germană în cursul complementar.

3. Catecheții:

Prea Onor. Domn asesor consistorial *Zacharie Boiu* a propus religiunea elevelor gr. or. din tôte clasele.

On. Părinte *Nicolae Tojan*, preot și cooperator la parochia gr. cat. din Sibiiu, a propus religiunea elevelor gr. cat. din tôte clasele.

4. Instructorii:

George Dima, profesor seminarial, a propus musica vocală în tôte clasele.

Julius Schaeffer, absolvent al conservatorului din Lipsca și compositor, a instruat în musica instrumentală 13 eleve.

Elena Petrașcu, directoarea internatului, a propus limba franceză ca studiu neobligat elevelor din toate clasele.

Sabina Brote, a instruat în muzica instrumentală 15 eleve.

Alexandrina Cunțan, absolventă a conservatorului din Lipsca, a instruat în muzica instrumentală 14 eleve.

Personalul internatului:

- a) Directorul școlii este totodată și al internatului.
- b) Directoarea internatului *Elena Petrașcu*.
- c) Medic de casă *Dr. I. Beu*.
- d) Ajutóre: o guvernantă și două bone.

2. Materialul din obiectele de învățământ pertractat în anul școlar 1894/95.

a) În cursurile ordinare.

Clasa I.

1. *Religiunea și morala*, conform dispozițiilor făcute de autoritățile confesionale.

2. *Limba română*, 4 ore pe săptămână: citirea logică și estetică. Reproducerea materialului citit cu cuvântul și în scris și apoi contragerea lui. Memorisarea de fabule și legende. Din etimologiea cuvintelor variabile cu deosebită privire la ortografie; din sintaxă părțile principale și secundare ale propoziții. Pe fie-care lună două teme în clasă.

3. *Limba magiară*, 4 ore pe săptămână: Citirea logică cu considerare la pronunțarea și accentuarea cuvintelor. Exerciții gramaticale la tablă, pe baza propozițiilor felurite. Numele posesive și verbul „a avó”. Conjugarea verbelor predicative în indicativul prezent. Memorisarea de poezii mai mici. Pe fie-care lună o temă în clasă.

4. *Aritmetica*, 3 ore pe săptămână: Cele patru operațiuni fundamentale cu numeri întregi de o numire și de mai multe

numiri. Proporțiunea și regula de trei simplă. Cunoștințe din măsurile metrice; banii.

5. *Istoria naturală*, 2 ore pe săptămână: Zoologia: vertebratele, mai ales cele domestice, cari reprezintă singuratic clase. Botanica: tractarea unor plante din punct de vedere economic și cu privire la acele părți, cari ocără în viața de toate zilele.

6. *Geografia*, 2 ore pe săptămână: Noțiunile geografice fundamentale, ca pregătire. Geografia Ungariei și a Europei cu deosebită considerare a raporturilor fizice.

7. *Lucrul de mână*, 3 ore pe săptămână: Împletirea de ciorapi, modele împletite și croșetate, chindisiri simple.

8. *Desemn*, 2 ore pe săptămână: Linii óble și curbe, figuri cu linii óble și curbe, după modele grafice.

9. *Caligrafia*, 2 ore pe săptămână: Scriere cu litere latine și germane.

10. *Musica vocală*. 2 ore pe săptămână: Notele din cheia violinei, pauzele, exerciții unisono. Cântece.

11. *Gimnastica*, 2 ore: Exerciții libere, cu altere și la aparate. Jocuri gimnastice.

Clasa II.

1. *Religiunea și morala*, conform dispozițiilor făcute de autoritățile confesionale.

2. *Limba română*, 3 ore: Pe basa lecturii din etimologieă cuvintele neflexibile și din sintaxă propoziția simplă pură și augmentată, propoziția compusă, contrasă, eliptică și periodul. Formarea cuvintelor, ortografia. Cetire logică și estetică, exerciții de stil, recitări de poesii. Pe fie-care lună 2 teme în clasă, sau acasă.

3. *Limba maghiară*, 3 ore: Cetire cu pronunțare curată și accentuare corectă. Traduceri și exerciții la tablă pentru deprinderea în ortografie. Conjugarea verbelor regulate în modul indicativ. Piese de cetire în prosă și versuri cu memorisare și recitare. O temă în scólă pe fie-care lună.

4. *Aritmetica*, 3 ore: Repetiția celor propuse în clasa I. Divisibilitatea numerilor, măsură comună mai mare, pluralitatea comună mai mică. Frațiunile. Cele patru operațiuni cu fracțiuni vulgare și decimale. Regula de trei compusă. Compu-tarea timpului.

5. *Istoria naturală*, 2 ore: Zoologia: descrierea unor animale cu note mai caracteristice din tipul moluscelor, artropodelor, vermilor, echinodermelor, celenteratelor, protozoelor și gruparea lor. Caracterizarea în trăsuri generale a tipului vertebratelor. Botanica: tratată din punct de vedere economic și cu referință la acele părți, cari ocur în viața de toate zilele. Gruparea plantelor învățate în clasa acésta și în cea premergătoare.

6. *Istoria universală*, 2 ore: Istoria popórelor antice în-deosebi istoria Grecilor și a Romanilor.

7. *Geografia*, 2 ore: Geografia fizică și politică a Europei, a Asiei și a Africei.

8. *Lucrul de mână*, 3 ore: Împletire și croșetare după modele mai complicate, chindisire și filatură.

9. *Desemn*, 2 ore: Figuri cu linii óble și curbe. Ornamente simple și plante fără umbră.

10. *Caligrafie*, 2 ore: Scriere cu litere latine și germane.

11. *Musica vocală*, 2 ore: Scale majore (dure) exerciții mai complicate unisono și în 2 voci, cântece în 1 și 2 voci.

12. *Gimnastica*, 2 ore: Exerciții libere, cu altere și la aparate. Jocuri gimnastice.

Clasa III.

1. *Religiunea și morala*, conform dispozițiunilor făcute de autoritățile confesionale.

2. *Limba română*, 3 ore: Analisări sintactice. Noțiuni despre stil. Proză și poesia. Descrierea și narațiunea cu felurile lor. Actele oficiale mai obișnuite în viața practică. Recitări din materialul tractat. Câte două teme în clasă pe fie-care lună.

3. *Limba maghiară*, 3 ore: Cetire logică și estetică. Repetirea verbelor. Conjugarea verbelor neregulate. Verbe factitive și potențiale. Exerciții la tablă. Din sintaesa felurile dicterilor. Pieso în prosă și versuri din cartea de cetire cu traducere și reproducerea lor cu graiul și în scris. Pe fie-care lună 2 teme în clasă sau acasă.

4. *Aritmetica*, 3 ore: Repetirea celor percurse în clasa II. Regula de trei simplă și compusă pe basa proporțiunilor și a conclusiunilor. Aplicarea fracțiunilor la resolvirea temelor

ce cad în resortul acestor regule. Geometria: elementele geometriei pe baza celor învățate în desemn.

5. *Geografia*, 1 oră: Completarea cunoștințelor din geografia fizică. Geografia Europei ca repetiție, apoi geografia celorlalte continente.

6. *Istoria universală*, 2 ore: Caracterizarea, dividarea și căderea imperiului roman. Migrațiunea popoarelor și formarea statelor nouă. Caracteristica instituțiilor medievale. Invențiunile, descoperirile, reformațiunea și revoluția francesă.

7. *Chemia, mineralogia și geologia*, 2 ore: Noțiunile fundamentale din chimia anorganică și organică. Din chimia anorganică: aerul, apa, elementele și compozițiunile chimice, cristalisarea metaloidelor și unele combinațiuni a acestora pe cum e clor, brom, iod, fluor, sulfurul, fosforul, cuarțul, acid carbonic și carbon oxid. Accidele. Metalele. Apoi din chimia organică: hidratele de carbon, fermentațiunea, accidele organice, grăsimile, oleiurile volatile și rășinile, bazele organice, materiile colorante și materiile de proteină. Repetiția celor învățate din mineralogiă și în legătură o scurtă schițare a dezvoltării pământului.

8. *Economia de casă*, 2 ore: Rolul și chemarea femeii în conducerea economii de casă. Valoarea averilor în economia de casă. Venitele, speșele necesare și de prisos. Procurarea și conservarea lucrurilor necesare în familie. Despre locuința, îmbrăcăminte, nutremânt și administrarea speșelor. Piața. Teoria preparării bucatelor. Ținerea animalelor de casă folosite. Grădinăritul. Datorințele morale ale stăpânei de casă.

9. *Lucrul de mână*, 3 ore: Brodărie albă și colorată, cusutul de albituri și petecitul.

10. *Desemn*, 2 ore: Ornamente mai complicate colorate și necolorate.

11. *Caligrafia*, 1 oră: Scrierea cu litere latine și germane.

12. *Musica vocală*, 2 ore: Exerciții și cântece în 2 și 3 voci.

13. *Gimmastica*, 2 ore: exerciții libere, cu altere și la aparate. Jocuri gimnastice.

Clasa IV.

1. *Religiunea și morala*, conform dispozițiunilor făcute de autoritățile confesionale.

2. *Limba română*, 3 ore: Genurile poetice pe baza pieselor alese din autori români. Date despre viața și activitatea

scriitorilor mai însemnați din literatura română, cu deosebită atențiune la literatura populară. Câte două teme pe fie-care lună, una lucrată în clasă, alta acasă.

3. *Limba maghiară*, 3 ore: Din cartea de cetire piese alese, reproducere liberă a cuprinsului. Repetiția celor tratate în gramatică în clasele precedente. Din istoria literaturii: poezii mai însemnați pe baza poeziilor cetite, mai ales din Toldi de Arany János. Recitări din materialul tractat. Două teme pe lună, acasă și în școală.

4. *Aritmetica*, 2 ore: Repetiția celor învățate în clasele premergătoare. Procentul. Calcularea interesului, capitalului și timpului. Rabatul, agiul, calcularea în procente a câștigului și a pierderilor. Calcularea cu monete. Divisiunea proporțională și regula asocierii. Regula catenară și regula amestecării.

5. *Geometria*, 1 oră: Elementele geometriei. Aflarea suprafeței pătratului, triunghiului, paralelogramului, trapezului, multunghiului regulat și neregulat și a cercului. Măsura volumelor corpurilor geometrice mai simple.

6. *Fisica*, 2 ore: Elementele fizicii. Căldura, noțiuni din mecanică, din magnetism, electricitate, acustică și optică.

7. *Igiena*, 2 ore: Noțiuni de anatomie și fiziologie. Alimentele. Mișcarea. Simțirile și igiena lor. Locuința, hainele, aerul, clima. Otrăvirea, asfixia, leșinarea, epilepsia, arșii, înghetații, răniții.

8. *Geografia*, 1 oră: Geografia matematică și fizică. Repetiția pe scurt a geografiei celor 5 continente din punct de vedere fizic.

9. *Istoria patrii*, 3 ore: Epocile principale din dezvoltarea istoriei regatului ungar. În liniiamente generale și pe basă istorică cunoștințe din constituția patrii.

10. *Lucrul de mână*, 3 ore: Brodăria albă și colorată. Cusutul de albituri, suplică și inodatul.

11. *Descemn*, 2 ore: Peisage, figuri de om, de animale, cu umbră.

12. *Musica vocală*, 2 ore: Exerciții în 2 și 3 voci. Cântece.

13. *Gimnastica*, 2 ore: Exerciții libere, cu altere și la aparate. Jocuri gimnastice.

b) În cursul complementar:

1. *Limba și literatura română*, 3 ore pe săptămână: Drama română, ființa, originea, rudenile și istoria limbii române.

2. *Limba și literatura maghiară și francesă*, câte 1 oră pe săptămână, iar cea *germană*, în 2 ore.

3. *Istoria universală*, cu deosebită privire la momentele și epocile, ce aparțin istoriei culturii popoarelor în general și a femeii în special, în legătură cu geografia, 3 ore pe săptămână.

4. *Pedagogia de casă*, 2 ore pe săptămână: Noțiuni elementare despre relațiunile dintre suflet și corp, mijlocite prin sistemul cerebro-spinal, și în legătură cu acelea desfășurarea fenomenelor celor mai însemnate din viața spirituală. Noțiunea educațiunii și a pedagogii. Îngrijirea ce trebuie să se dea copiilor din punct de vedere pedagogic și igienic în anul întâiu, al doilea, al treilea și până într'al șeptelea al vieții.

5. *Economia de casă cu bucătăria practică*: Chemarea femeii în conducerea economii de casă. Venitele și spesele necesare și nenesecare. Purtarea de registre aplicate în economia de casă. Luxul și urmările lui. Aranjarea, ținerea în ordine și curățenia casei. Gustul bun și moda. Conservarea mobilelor și a uneltelor de casă. Conservarea materiilor menite pentru nutrire. Noțiuni generale despre bucătăria și despre prepararea bucatelor. Explicarea proceselor chemice, ce obvin în economia casei. Împărțirea lucrului în economie. Servitorii și alte persoane ajutătoare în purtarea economii. Noțiuni despre îngrijirea animalelor domestice și a plantelor necesare în bucătărie. Influența, ce femeia economă exercită asupra vieții morale și asupra poziții sociale a familii. Înșușirile, ce femeia trebuie să le aibă mai ales ca economă. La ținerea în curățenia a odăilor din internat, la spălarea rufelor, la procurarea materialului și pregătirea bucatelor, elevele s'au aplicat pe rând sub conducere corespunzătoare.

6. *Lucrul de mână femeesc*, 6 ore pe săptămână:

Desemnul pentru croitoria. Croirea de albituri și de vestminte. Deprinderi în cusutul cu mâna și cu mașina. Repararea și confecționarea de albituri și vestminte.

Limba germană a fost propusă tuturor elevelor în câte 2 ore pe săptămână în toate clasele.

La limba francesă, fiind obiect facultativ, au participat 50 eleve, cari despărțite în 3 cursuri au luat câte 2 lecții pe săptămână, făcând exerciții în cetire, gramatică, ortografie, în traducere și în stil.

La instrucția în pianoforte au participat 42 eleve.

Din limba maghiară, germană și francesă au avut elevele interne și câte două ore de conversații sub conducerea directoarei, a învățătoarelor și a guvernantei.

Ordinarul clasei I. a fost Ioan Popovici.

"	"	II.	"	"	Eugenia Iovescu.
"	"	III.	"	"	Dr. V. Bologa.
"	"	IV.	"	"	Eugenia Trif.

3. Conspectul elevelor înmatriculate în anul scol. 1895/6.

Clasa I.

1. *Sabina Andru,* }
2. *Silvia Andru,* } Dumbrăvani.
3. *Eugenia Antonescu,* Rîmnicu sărat (România).
4. *Rosa Ardean,* Sibiiu.
5. *Maria Avram,* Oghna Sibiiului.
6. *Sofia Crișan,* Beiuș.
7. *Alma Dămian,* Brad.
8. *Virginia Măcellariu,* Mercurea.
9. *Eugenia Moga,* Sibiiu.
10. *Lucretia Muntean,* Sibiiu.
11. *Felicia Popescu,* Sibiiu.
12. *Florica Serb,* Pilul mare.
13. *Olivia Sida,* Ribîța.
14. *Maria Sirbu,* Apoldul mare.
15. *Ana Tomuța,* Cămpeni.
16. *Rafira Tutoiu,* Porumbacul inferior.
17. *Hermia Vuia,* Arad*).

Clasa II.

1. *Eugenia Albu,* Cheresig.
2. *Maria Antonescu,* Rîmnicu sărat (România).
3. *Elena Burdea,* Caransebeș.
4. *Domnica Cordescu,* Bucuresci (România).
5. *Ana Crăciun,* Dostat.
6. *Ana Cristea,* Valea Bulzului.
7. *Maria Dărăban,* Feketetó.
8. *Maria Fizeșan,* Abrud.

*) Repășit.

9. *Lucreția (Ofelia) Ianculescu*, Iurești.
10. *Rafila Iancu*, Mohu.
11. *Cristina Loichița*, Jebel.
12. *Eugenia Meșian*, Zernești.
13. *Elena Muntean*, Sibiiu.
14. *Elisaveta Muntean*, Sibiiu.
15. *Valeria Popoviciu*, Sadu.
16. *Elvira Prelipcean*, Poiana Stampei (Bucovina).
17. *Elisaveta Prașca*, Sibiiu.
18. *Valeria Reou*, Sibiiu.
19. *Maria Simian*, Rîmnicul Vâlcei (România).
20. *Ana Slavu*, Mohu.
21. *Stefania Scurtu*, Galați (România).

Clasa III.

1. *Maria Bărbucean*, Brașov.
2. *Letiția Caleșariu*, Seliște.
3. *Valentina Chiornița*, Cuciulata.
4. *Gabriela Farkas*, Beiuș.
5. *Veturia Filip*, Lugoșul-inferior.
6. *Ana Filipan*, Năsăud.
7. *Ana Jantca*, Boița.
8. *Livia Lemeny*, Seliște.
9. *Lucreția Murășan*, Beiuș.
10. *Cornelia Neamțu*, Dobra.
11. *Elena Pațița*, Alba-Iulia.
12. *Virginia Pușcarin*, Bran.
13. *Florica Stevin*, Chinez.
14. *Ioana Streoulea*, Sibiiu.
15. *Maria Tilea*, Sibiiu.

Clasa IV.

1. *Gizela Bucșa*, Colțirea.
2. *Emilia Cabu*, Chișineu.
3. *Elisa Chitu*, Bucuresci (România).
4. *Maria Comșa*, Arpașul-inferior.
5. *Lucreția David*, Bucium-Isbita.
6. *Veturia Dărăban*, Feketetó*).
7. *Cornelia Erdeli*, Oradea-mare.

*) Repășit.

8. *Aurelia Indrieș*, Boița.
9. *Stana Lungu*, Reșinari.
10. *Aurora Milovan*, Mândruloc.
11. *Veturia Muresianu*, Sibiiu.
12. *Cleopatra Nicolau*, Sinaia (România).
13. *Maria Pascu*, Sibiiu.
14. *Emilia Popp*, Poiana sărată.
15. *Zoe Rîmbaș*, Brad.
16. *Aurelia Săvoiu*, Sibiiu.
17. *Ana Troncă*, Ludoșul-mare.
18. *Maria Turdășan*, Orăștia.
19. *Dora Vuia*, Arad.

Cursul complementar:

1. *Alexandrina Aitean*, Hedvig.
2. *Octavia Barițiu*, Năsăud.
3. *Maria Florescu*, Dubești.
4. *Aurora Gaitia*, Timișoara.
5. *Maria Muciu-Urechia*, Sibiiu.
6. *Aglaiia Lupu*, Cernăuți (Bucovina).
7. *Delia Olariu*, Sibiiu.
8. *Victoria Venter*, Arad.

4. Conspectul elevelor din internat.

1. *Alexandrina Aitean*, Hedvig.
2. *Eugenia Albu*, Cheresig.
3. *Veturia Albini*, Cut.
4. *Silvia Andru*, }
5. *Sabina Andru*, } Dumbrăvani.
6. *Maria Antonescu*, }
7. *Eugenia Antonescu*, } Rîmnicu-Sărat
(România).
8. *Octavia Barițiu*, Năsăud.
9. *Maria Bărbucean*, Brașov.
10. *Gizela Bucșa*, Colțirea.
11. *Elena Burdea*, Caransebeș.
12. *Emilia Caba*, Chișineu.
13. *Letiția Calefariu*, Seliște.
14. *Valentina Chiorniță*, Cuciulata.
15. *Elisaveta Chitu*, București (România).

16. *Octavia Colbasi*, Sibiiu.
17. Maria Comşa, Arpaşul-inferior.
18. Domnica Cordescu, Bucuresci (România).
19. Ana Crăciun, Dostat.
20. Ana Cristea, Valea Bulzului.
21. Sofia Crişan, Beiuş.
22. Lucreţia David, Bucium-Isbita.
23. Alma Dămian, Brad.
24. Veturia Dărăban, }
25. Maria Dărăban, } Feketető.
26. Cornelia Erdeli, Oradea-mare.
27. Gabriela Farkas, Beiuş.
28. Veturia Filip, Lugoşul-inferior.
29. Ana Filipan, Năsăud.
30. Maria Fizeşan, Abrud.
31. Maria Florescu, Dubeşti.
32. Aurora Gaitia, Timişóra.
33. Lucreţia (Ofelia) Ianculescu, Jureşti.
34. Cristina Loichiţa, Jebel.
35. Livia Lemeny, Selişte.
36. Stana Lungu, Reşinari.
37. Aglaia Lupu, Cernăuţi (Bucovina).
38. Virginia Măcellariu, Mercurea.
39. Eugenia Meţian, Zerneşti.
40. Aurora Milovan, Mândruloc.
41. Veturia Muresianu, Sibiiu.
42. Lucreţia Mureşan, Beiuş.
43. Cornelia Neamţu, Dobra.
44. Cleopatra Nicolau, Sinaia (România).
45. Elena Paţiţa, Alba-Iulia.
46. Emilia Popp, Poiana-Sărată.
47. Felicia Popescu, Sibiiu.
48. Valeria Popovici, Sadu.
49. Elvira Prelipcean, Poiana-Stampeii (Bucovina).
50. Virginia Puşcariu, Sohodol (Bran).
51. Zoe Rimbaş, Brad.
52. Stefania Scurtu, Galaţi (România).
53. Olivia Sida, Ribişa.
54. Maria Simian, Rîmnicu-Vâlcei (România).

55. Florica Stevin, Chinez.
 56. Ana Tomuța, Câmpeni.
 57. Maria Turdășan, Orăștiă.
 58. Victoria Venter, Arad.
 59. Hermina Vuia, }
 60. Dora Vuia, } Arad.

Nota. Elevele, al căror nume s'a tipărit cu litere cursive, au frecventat scôla elementară a „Reuniunii femeilor române din Sibiu“.

5. Mijlôce de învățământ.

A. Biblioteca colegiului învățătoresc.

Biblioteca corpului didactic s'a înmulțit în decursul acestui an scolar cu 91 opuri și anume:

a) cumpărate:

1. Endrödi S., A magyar költészet kincsesháza. Budapest 1895.
2. W. Rein, Encyclopädisches Handbuch der Pädagogik. Langensalza 1894—1896.
3. A. L. Hickmann, Geogr.-Statistischer Taschen-Atlas. Wien 1895.
4. Dr. Th. Vogt, Jahrbuch des Vereins für wissenschaftliche Paedagogik. Dresden 1895 și 1896 — 2 vol.
5. Toth József, Népoktatási törvények és rendeletek tára. Budapest 1884.
6. Z. C. Arbure, În exil, din amintirile mele. Craiova 1896.
7. R. D. Rosetti, Din inimă, poesii. București 1895.
8. A. Vlahuță, Iubire, poesii. „ 1896.
9. Th. D. Speranția, Popa cel de treabă. „ 1894.
10. Urechia, Ghiveci. „ 1895.
11. D. Stăncescu, Glume și povești. Craiova.
12. Dr. G. Popa, Merinde dela scôlă. Gherla 1888.
13. M. Nordau, Minciunile convenționale. București 1895.
14. I. Stuart Mill, Robia femeii. București 1895.
15. H. Spencer, Despre educațiunea intelectuală, morală și fizică. București 1895.
16. C. Dobrogeanu-Gherea, Literatură și sciință. București 1893.

17. R. D. Rosetti, Cartea dragostei (Anthologie). București 1896.
18. L. Șăineanu, Studii folklorice. București 1896.
19. Biblioteca pentru toți, Nr. 1—52, anume :
- Adamescu Gh., Elocuența română.
 „ Elocuența streină.
 Alexandrescu Gr. M., Proză și poezii.
 Andersen, Povești alese.
 Anton Pann, Povestea vorbii.
 Bachelin, Castelul Peleş.
 Biografiile ómenilor celebri.
 Bolintineanu, Legende istorice.
 Carmen Sylva, De prin veacuri.
 Colomb (D-na), Istorioare.
 Coppée Fr., Prietene (roman).
 Creangă Ion, Opere complete.
 Demetrescu Michail, Nuvele.
 Deparațeanu Al., Doruri și amoruri (Poesii).
 Genevraye, Ombra (roman).
 Gion-Ionescu, Istorige.
 Goethe, Werther (roman).
 Huxley, Noțiuni asupra științelor.
 Mahaffy, Antichitatea Greacă.
 Maiorescu Titu, Nuvele traduse.
 Maistre Xavier, Călătorie împrejurul odăii mele.
 Marian S. Fl., Pasările noastre.
 Michelet, România, Roma Piza, etc.
 Peeaut și Baude, Convorbiri despre artă.
 Popovici Bănățeanu, Din viața meseriașilor.
 Povești de Crăciun.
 Rosetti Radu, Proză și epigrame.
 Spencer Herbert, Despre educație.
 Stăncescu Dumitru, La gura sobei, snoave și basme.
 Teleor Dum., Schițe umoristice.
 Theuriet André, Din tinerețe, nuvele.
 Urechia Dr., Dușmanii nostri.
 Vlahuță Alex., Icoane șterse.
 „ „ Din goana vieții.
 Wilkins, Antichitatea romană.

18
52
15
14
99

- Zamfirescu Duiliu, Nuvele romane (Portret).
 Zamfirescu Mihail, Cântece și plângeri, poesii.
20. Biblioteca de popularizare Nr. 1—15 și anume :
 Vladimir Korolenko, Nuvele Siberiene.
 Björnstjerne Björnson, Nuvele țerânești și Noii
 căsătoriți, comedie in 2 acte.
 Lew N. Tolstoi, Nuvele și povestiri populare.
 Jan Neruda, Schițe și tablouri.
 J. P. Jacobsen, Șase nuvele.
 H. de Balzac, Nuvele.
 Alex. Swientochowsky, Din vieața poporului.
 Guy de Maupassant, Pe apă.
 Alex. Pușkin, Nuvele alese.
 Georg Brandes, Oameni și scrieri, studii critice
 asupra lui Maupassant, E. Zola, Dostoiewski
 și Gerhart Hauptmann.
 H. Heine, Din cartea Cântecelor, poesii.
 Henric Ibsen, Liga Tinerimei.
 Ouida, Doamna marchiză și alte nuvele.
 François Copée, Lăutarul din Cremona și Pater.
 Alex. Dumas, fiul, Ilka și alte nuvele.

b) dăruite:

20. N. Togan, Catalogul bibliotecii Asociațiunii transilvane, dăruit de Asociațiune.
21. F. E. Lurz, Aritmetica pentru școalele populare p. II., dăruită de editorul H. Zeidner.
22. G. B. Duică, Bucovina, notițe asupra situației. Sibiu 1895 și „Călugărul Visarion Sarai“, Caransebeș, 1896.
23. M. Străjan, Curs de limba italiană. Craiova 1886.
24. M. Străjan, Principii de estetică și poetică. Craiova 1893.
25. M. Străjan, Principie de literatură. Craiova 1893.
26. M. Străjan, Începutul renașterii naționale... Craiova 1891.
27. M. Străjan, Grădinile de copii, conferență. Craiova 1887.

donate de domnii autori.

28. M. Străjan, *La mormântul Floriceii Strajan.* Craiova 1892. } donate
 29. I. F. Negruțiu, *Manual de stilistică.* Blașiu 1896. } de d-nii
 autori.
 30. A. Vlaicu, *Merceologia și tehnologia.* Brașov 1895. Dăruită de „Albina“.
 31. A. Chicea-Comanescu, *Gramatica limbei germane.* București 1895. Dăruită de editorul Socec & Comp.
 32. S. P. Barcian, *Gramatica germană.* Sibiiu 1896. Dăruită de Institutul tipografic.
 33. B. P. Hașdău, *Etymologicum magnum Romaniae.* Tom. III. fasc. 4. Dăruit de Academia română.

Foi periodice :

„Transilvania“, fôia Asociațiunii, și „Familia“, gratuit.
 „Paedagogische Studien“, „Magyar Paedagogia“, „Archiva societății științifice și literare din Iași“ și „Hivatalos közlöny“ — abonate.

B. Biblioteca elevelor.

1. *Carte de citire pentru V. cl. gimn.* de A. Viciu, dăruită de editor.
 2. *Manual de cuvîntă* de M. Străjan. }
 3. *Epistolar* de M. Străjan. } Dăruite
 4. *La mormântul Floriceii Străjan* de M. Străjan. } de autor.
 5. *Înmormântarea Dlui Iisus Christos*, edat de D. R. Cordescu. 3 exemplare, donate de editor.
 6. *Irálytan olvasókönyvvel*, de Szántó Kálmán. }
 7. *Költészettan olvasókönyvvel*, de Szántó Kálmán. } Dăruite
 de editor.
 8. *Magyar nyelvten*, de Király Pál. (1892) }
 9. „ „ de Deme Károly. (1896) } Cumpărate.

C. Recuise de învățămînt.

1. *Mapa Ungariei* de Kogutowitz M. }
 2. *Matraș pentru exercițiile gimnastice.* }
 3. *Douăzeci bucăți modele pentru lucrul de mână*, edate de ministerul regesc. } cumpărate.

Direcțiunea își împlinesce o plăcută datoriă, aducând cele mai vii mulțămiri tuturor p. t. binefăcători și onorabilelor societăți, cari au binevoit a contribui la înmulțirea bibliotecilor.

6. Din cronica scólei și a internatului.

Cu finea acestui an scolar, început la 1 Septembrie, s'ê închee *primul deceniu* al existenței institutului nostru. Timp relativ scurt, de ajuns însă pentru-ca s'ê dovedit în mod eclatant, că era timpul suprem s'ê se îngrijescă și poporul român de creșterea femeii române, amăsurat exigențelor și geniului seu propriu. Astăzi consolidați în acest spirit, după un deceniu de muncă îmbelșugată, privim cu satisfacțiã la avântul și jertfele întemeetorilor institutului și le exprimãm omagiul fiilor devotați, ér institutului propășire din véc în véc.

În decursul anului scóla a fost vizitatã de Dl Emil de Trauschenfels, inspector scol. reg. comitatens din loc, de vicepreședintele Asociațiunii Dl Dr. Ilarion Pușcariu, ca delegat al comitetului Asociațiunii.

Agendele curente scolare și ale internatului s'au pertractat în 14 conferențe.

La 29 Aprile 1896, au fost revaccinate 10 eleve din partea medicului orășenesc: Dr. Gundhard.

Starea sanitarã a elevelor a fost în decursul anului deplin mulțamitoare. S'au luat în privința acésta, la propunerea medicului de casã, cele mai îngrijite măsuri; elevelor li s'a dat ocasiune s'ê facã preumblãri cât se póte de dese, s'ê facã gimnasticã, s'ê patineze etc.

Semestrul I. s'a încheiat cu finea lunei Ianuarie, ér al II. s'a început cu prima lunei Februarie 1896.

În postul paștilor tóte elevele s'au mărturisit și cuminecat prin caticheții și parochii respectivi ai ambelor confesiuni române.

În 11 Iumin s'a ținut maiialul scólei cu deosebitã însuflețire.

Festivitãți, la care au participat elevele institutului au fost onomasticile Maiestãților Lor Regelui și a Reginei și serbarea *milleniului* în 9 Main c. în urma ordinațiunii ministeriale privitoare la institutele de învățământ.

7. Examenenele.

Examene private s'au ținut la institutul nostru, în sensul noului Regulament ministerial, în 20 Septembrie 1895 și 22 Iunie 1896.

Examenele dela finea anului scolar vor avé loc din 24 - 27 Iunie st. n., după următorul program :

Mercuri în 24 Iunie n.

La 9 óre a. m. examenul *privat* cu elevele din cursul complementar.

Joi în 25 Iunie n.

a) înainte de améđi:

- dela 8—9 óre Religiunea cu tóte elevele.
 „ 9—10 „ Limba română cu clasa IV.
 „ 10—11 „ Istoria universală și geografia cu cl. III.

b) după améđi:

- dela 3—4 óre Istoria naturală și aritmetica cu cl. I.
 „ 4—5 „ Limba franceză cu desp. III. și IV.

Vineri în 26 Iunie n.

a) înainte de améđi:

- dela 8—9 óre Istoria patriei și geografia cu cl. IV.
 „ 9—10 „ Limba magiară cu cl. III.
 „ 10—11 „ Istoria naturală și aritmetica cu cl. II.

b) după améđi:

- dela 3—4 óre Limba germană și magiară cu cl. IV.
 „ 4—5 „ Chimia cu cl. III.

Sâmbătă în 27 Iunie n.

Dela 9—11 óre musica instrumentală și vocală; declamațiuni.

La 11 óre încheerea solemnă a anului scolar și distribuirea atestatelor.

Lucrurile de mână femeesci sunt expuse în decursul examenelor, într'una din salele institutului.

8. Condițiuni de primire în scólă și internat.

Pentru primirea în scólă civilă se cere atestat despre absolvarea claselor scólei elementare, sau atestat despre clasa corespundătoare premergătoare dela o altă scólă de categoria scólei civile. În lipsa unui astfel de atestat, sau pe lângă atestat dela scóle de altă categorie, primirea se face pe baza unui examen de primire. (Veți regulamentul referitor la examene.)

Didactrul e fixat cu 2 fl. v. a. pe lună, și pentru elevele, ce intră pentru prima dată în această scólă, o taxă de înmatriculare de 2 fl. v. a.

Pentru elevele cursului complementar, provăduț în § 6 din statut, didactrul este de 2 fl. pe lună, și la prima înscriere taxa amintită de înmatriculare.

Elevele, cari voesc să fie primite în internat, fie eleve ale scólei civile, sau ale scólei elementare a reuniunii femeilor, au să se însciințeze de timpuriu, în tot casul înainte de începerea anului scolar, prin părinți sau tutori la direcțiunea scólei, pentru a puté face dispozițiunile necesare. Taxa internatului e de 200 fl. v. a. pe an, plătiți înainte în două sau cel mult patru rate. Cărțile trebuincioșe, materialul de scris, de desen, de lucru de mână, să înțelege, nu sunt cuprinșe în taxa amintită, ci cheltuelile reclamate în această privință se pórta de părinți, întocmai precum tot de dênșii să pórta cheltuelile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în musica instrumentală și în limba franceșă.

Taxele pentru instrucțiunea în piano sunt de 2 categorii :

a) dacá o elevă voiesce să iee órele singură, să compută la 2 óre pe săptămână taxa de 9 fl.*) pe lună; dacá 2 eleve împreună iau instrucțiune în aceeași óră, taxa se compută la 2 óre pe săptămână cu 6 fl.*) de elevă; sau

b) dacá o elevă voiesce să iee órele singură, să compută la 2 óre pe săptămână taxa de 6 fl.*) pe lună; dacá se întrunesc 2 eleve în aceeași óră, taxa se compută la 2 óre pe săptămână cu 3 fl.*) pe lună de elevă.

Pentru instrucțiunea în limba franceșă, câte 2 óre pe săptămână, se compută pe lună câte 1 fl. de elevă.

*) Din care sumă 1 fl. se contéză pe lună institutului pentru susținerea fortepianelor în stare bună.

Tóte taxele se plătesc direcțiunii școlare, care remuneréză pe instructori.

Elevele din internat, afară de scólă, au în fie-care și anumite óre de conversațiune în limba franceză, maghiară și germană. Pe lângă aceea ele se prepară și-și învață lecțiunile sub conducerea și cu ajutoriul directórei și al guvernantelor.

Elevele, cari voesc să fie primite în internat, mai au se aducă cu sine: o saltea, un covoraș la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau țol de coperit, 4 ciarșafuri (lințoluri, lepedee), 6 ștergare, 6 servete, apoi perie de dinți, săpun și 2 pepteni, care tóte rămân proprietatea elevei. Afară de aceste schimburile de trup sau albiturile, câte $\frac{1}{2}$ duzină din fie-care, ciorapi și fuste de colóre închisă și batiste (marămi) câte 1 duzină, un parapleu și încălțăminte trebuincióasă. Cât pentru toalete nóuě, părinții și tutorii sunt consiliați a nu face de acestea pentru copilele lor, căci pentru a obținé o uniformitate în îmbrăcăminte pentru tóte internele, acele toalete cu prețuri moderate, se fac aici prin îngrijirea direcțiunii internatului. Strîns de uniformă se țin: o haină, dóuě șurțe în forma unei haine, o pălărie de iarnă și una de vară, cari necondiționat au să se facă aici și cari preste tot vor costa cam 16—22 fl. v. a.

Doritorii de a avé „Statutul de organizare“ precum și „Regulamentul intern“ al scólei, „Regulamentul pentru cursul complementar“ și Regulamentul ministerial pentru esamenele publice, private, supletorii și de emendare“, le pot primi dela direcțiune pentru câte 10 cr. unul. Tot dela direcțiune se póte primi pentru 1 fl. și „Monografia“ scólei, în care pe lângă istoricul institutului, se află descris edificiul scólei și al internatului în tóte amănunțele lui.

Sibiiu, în Iunie 1896.

Direcțiunea

șcólei civile de fete cu internat.

